

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Množično prejema upravništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2. I. 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 232.

V Ljubljani, v torek 11. oktobra 1892.

Letnik XX.

Novi dež. predsednik za Kranjsko.

Danes dopoldne smo prejeli z Dunaja ta-le telegram: Cesar je vstregel vlozeni prošnji deželnega predsednika barona Winklerja za vpokojitev ter mu podelil veliki križ Franc Jožefovega reda; imenoval je svetnika pri e. kr. namestništvu v Gradcu barona Heina za dvornega svetnika ter mu izročil vodstvo deželne vlade na Kranjskem.

V kratkem se torej loči od vodstva deželne vlade kranjske baron Winkler, o katerem mora vsak Slovenec reči, da je bil med najboljšimi predsedniki, kar jih je imela kranjska dežela. Bil je pravičen mož, vreden in neizmerno delaven uradnik, ki je imel pri svojem uradnem poslovanju vsikdar najboljšo voljo, žal, da mu je večkrat manjkalo potrebne energije, to svojo dobro voljo vselej tudi vresničiti. Nemei in radikalni Slovenci so ga marsikdaj po krivici napadali ter mu očitali strankarske namene, katerih on nikoli ni imel. — Sree je imel za deželo, katero je vladal v imenu cesarjevem, vkrnil je zanjo vzlasti v gospodarskih ozirih mnogo dobrega, zato je gotovo, da ga bo dežela ohranila v blagem spominu.

Novim deželnim načelnikom je imenovan baron Hein. „Slovenec“ ga je že kot kandidata za to mesto ob svojem času označil, rekoč: „Baron Hein je rodod Nemeč, duhom nemški liberalcec ter le za silo govori slovenski.“ — Pač to niso lastnosti prikupne za Slovence, Kaka navodila da bo sedaj, ki pride po nalogu cesarjevem v deželo, dobil na Dunaju, tega ne vemo, torej tudi sodbe ne moremo izreči za njegovo delovanje. — To pa smemo reči, da nič dobrega ne pričakujemo, ako se oziramo na razne kandidate, izmed katerih je bil izbran prav baron Hein. To imenovanje spičuje, da je vpliv nemške levice na Dunaju odločilen.

Nas vernih katoliških Slovencev v deželi to imenovanje ne napolnjuje ne z upom, ne s strahom. Mi se nismo nikoli solnčili ob vladni milosti, a strlo nas tudi ni nikoli krivično nasilstvo. Naša moč so načela, katera zastopamo, upanje naše pa je Bog in verno pošteno naše ljudstvo!

Verjetno je, da nas čakajo hudi boji za pravice našega katoliškega slovenskega naroda tudi v deželi kranjski. Mi si jih ne želimo, a se jih tudi ne plašimo. Morda nam bodo uprav taki boji ponudili priliko pokazati z dejanji, v katerih vrstah da se nahajajo „brezdomovinci“ in kje da so še vedno pravi narodnjaki. Ti dokazi bodo brez dvoma častni za našo vzlasti v zadnjem času od radikalcev toliko zaničevano katoliško stranko. — Mi ostanemo, kar smo bili, naj bo deželni predsednik Peter ali Pavel, mi smo bili in ostanemo vsikdar, tudi v najhujših poskušnjah odločni katoličani, zavedni Slovenci in zvesti avstrijski domoljubi. — Pod to zastavo se je dosedaj vsikdar zbiral naš narod složen in edin in bojeval se je za svoje pravice, pod to zastavo boril se bo tudi v prihodnje, upajmo, da — zmago-slavno!

Cerkev in narodnost.

Ni dolgo, kar je pisal „Slov. Narod“, da cerkev ni nič storila za Slovence v obrambo jezika in narodnosti, in če je kateri duhovnik slučajno kaj storil, ni storil tega kot duhovnik, ampak kot rodoljub.

Mi nočemo tukaj preiskavati, ali je živel v tistih časih sploh kak slovenski rodoljub iz advokatskega itd. stanja poleg duhovnikov, ampak hočemo pozitivno dokazovati, da cerkev iz načela goji narodnost.

Začnimo pri prvem nastopu cerkve na binkoštni dan. Tam stoji izrecno zapisano, da so slišali apo-

stoli ravnali povsod, in njih nasledniki tudi, ako so le mogli.

Čemu je ustav „de propaganda fide“ v Rimu? To je učilišče vseh jezikov, kamor misijonarji hodijo, in marsikatega rodü vsa literatura je v njenih omarah. Enako ravnaajo tudi drugi misijonski ustavi. Vemo, da so naši misijonarji, Baraga itd., sestavili slovnice in slovarje indijanskih jezikov, in drugi misijonarji odruđod isto storé. Res, da se dandanes tudi drugi učenjaki za to zanimajo, a imajo velikanske podpore in nagrade; ubogi misijonar pa to stori edino le, da zamorejo njih tovariši sebe in potem ljudstvo poučiti v dotičnem jeziku. Cerkev vselej skrbi, da se jezik toliko izobrazí, da je sposoben za nadčutne verske pojme in pojave, dalje ne gre cerkev, ako svetna oblast hoče kaj storiti za šolo; kjer pa je potreba, prevzame cerkev tudi vso odgojo naroda.

Vém, da bode zopet metal „Narod“ okrog sebe z „latinizatorji“ in onimi lepimi pridevki, a gospóda ne premisli, da tega ni cerkev kriva, če je nemška in madjarska politika udušila Slované. Rim je prav tako lepo ravnal z moravskimi kralji in škofi, kakor z nemškimi, pa narodna koalicija nemško-madjarska je tlačila Slované, kakor še dandanes, brez cerkvene vpliva.

Sicer pa „latinizacija“ ne škoduje narodnosti. Glejte, uprav tiste dežele, kjer je bila in je še najhujša „latinizacija“: Laška, Francoska in Nemška, so narodnostno najbolj razvite.

Tega, mislim, tudi „Narod“ ne bode trdil, da se narodna zavest ruska zamore primerjati n. pr. s francosko ali nemško. Ergo!... Cerkev nobeni narodnosti ne škoduje, ampak jo iz principa goji, zato so one najkrepkeje, katere so ta cerkveni vpliv najprosteje, brez tujih političnih priklad, vzivale.

LISTEK

Krištof Kolumb.

(V 400letni spomin odkritja Amerike v noči od 11. do 12. oktobra 1492.)

„Blagor možu, ki premišljuje postavo Gospodovo! Njega volja traja noč in dan, in vse, karkoli stori, ima vedno uspeh.“ Te besede, katere molimo v god vsakega svetega spoznavalca, prihajajo mi na misel, ko premišlujem življenje in čina slavnega Kolumba. Vesoljni omikani svet slavi letos štiristoletnico odkritja Amerike in s tem slavjem proslavlja pred vsem moža, ki je provzročitelj tega velevažnega čina.

Ako sme sploh kdo biti ponosen na tega moža, ponosna je nanj katoliška cerkev, ker smelo more trditi z Leonom XIII.: „Columbus noster est!“ — „Kolumb je naš!“

Skoro vsa dela katoličanstvu neprijaznih pisateljev, razpravljajoča o tem možu, skušali so proglasiti Kolumba kot svojega, kot moža, stoječega visoko nad svojim časom, ki je s praporom svobodomiselstva v roki prepodil noč praznoverja in predsodkov ter odprl svetu obzor prave prosvete. Priznali so sicer mnogi, da ni bil prost vseh srednjeveških madežev, toda v tem so bili vsi soglasni, da je bil Kolumb mož po njih kopitu, drzen mislec, svobodomiseln junak — naprednjak. Tako so delali liberalci po svojem receptu; siloma so hoteli imeti

Kolumba v svoji četi. A opekli so se. Razboriti možje, n. pr. Washington Irving, Aleks. Humboldt in drugovi posvetili so dobro tem kovačem svetovne zgodovine.*)

In sedaj stoji Krištof Kolumb v pravi luči kot mož, ki je bil v vsakem oziru otrok svojega časa, ki je bil pred vsem veren katoličan, združujoč z vsem svojim dejanjem in nehanjem globoko versko prepričanje, ki je le z nadnaravno močjo katoliške vere izvršil, kar je izvršil in ostal cel mož v najlepšem pomenu besede do zadnjega svojega izdibljaja.

Dandanašnji, ko ves protikatoliški svet kar tekmuje z besedo in dejanjem vse vprek v zasmehovanju in zatiranju svete katoliške cerkve, v teh hudih dneh, ko vsaka trezna, modra beseda v obrambo katoličanstva pólje na gluha ušesa, in ves tako zvani „omikani“ svet z junaško trdovratnostjo se brani večnih, nikdar ovrženih, nikdar omajanih resnic, v teh tožnih časih, pravim, je sladko tolažilo in ponosna zavest za vsakega pravega katoličana, da stopa pred vesoljni „omikani“ in v brezverstvo zakleti svet mož, čegar veleumu se mora vклонiti vsakdo, bodi si vernik ali brezverec, učenjak ali nevedni prostak, čegar jekleno vztrajnost in moško voljo

*) Ko je pred nekaj tedni liberalno časnikarstvo na Nemškem zagnalo hrup, ker proglašajo katoličani Kolumba kot svojega, zavrnili jih je znamenit luteranski časnik, češ, da je nes pamet, Kolumba katoličanom krasti, ker to se ne da in se ne bo več dalo. Op. pis.

mora vsakdo občudovati, mož, ki je vzor zvestega katoličana — rekel bi: kristalizovano katoličanstvo.

Sedaj, ko se toliko kriči in trobi o katoliškem mračnjaštvu in nazadnjaštvu, o verski nestrpnosti in prenapetosti, o narodnem brezdomovinstvu, o strahovitem katoliškem srednjem veku, stopa v polni podobi pred oči vseh onih v zakrknjenosti odreenih zasleplencev slika pravega katoličana, ki je s pristnim katoliškim mračnjaštvom prepodil mrak nevednosti in s pristnim katoliškim nazadnjaštvom odprl vsemu svetu pota neizmerne napredka, ki je z vzorno katoliško nestrpnostjo rešil milijone divjakov nevrednega življenja in z nedosegljivo katoliško prenapetostjo odprl pot vsestranskemu blagostanju, znanostim in umetnostim.

Toda Krištof Kolumb ni bil le navaden katoliški „mračnjak“, ne, bil je še več: bil je — z vrvice prepasan tretjerednik (po liberalno: „tercijal“), ud onega reda, o katerem je pisalo svoje dni naše liberalno trobilo, da „razsodnih ljudi itak ne vjame na svoje limanice“. In vendar se drznem smelo trditi, da je bil slavní Kolumb toli razsoden, „da vsi „Narodovi“ člankarji z vso svojo liberalno pritiklino ne bi niti vredni bili, da bi mu jermena odvezali na obuvalu“!! — Bil je veleum Kolumb v resnici božji mož, orodje v božjih rokah. Mnogo jih je že pred njim merilo nezmerno morskó plan, a nihče ni dosegel tega, kar je dosegel nem smrtni Kolumb. Drugi so iskali za morjem sami

Zato je tudi med Slovani cerkev vedno gojila narodnost in govorico slovansko, kolikor je zamogla.

Imamo vzgledov iz srednjega veka, kjer je rimska stolica posegla vmes, ko so prišle pritožbe, da nimajo slovensčine zmožnih dušnih pastirjev. Da ni Rim vsega izvedel, in če je izvedel, da ni mogel popraviti vsega, je umevno, kdor pozna samooblastvo tedanjih velikašev, kateri so cerkvi toliko preglavice delali, kakor narodu.

„Narod“ pravi: „Cerkev ni mogla ubraniti, da se je ob mejah toliko duš izneverilo.“ Res, da ni mogla, a niso se izneverili zaradi cerkve, ampak vkljub njenemu delovanju, in gotovo bi se jih bilo izneverilo še več, da ni cerkev vsaj nekoliko zadrževala. A izneverilo se jih bode in se jih tudi danes, in ne samo ob mejah, ampak celó v Ljubljani pod absolutno vlado izrečno narodnega mestnega zbora.

Meje so v nevarnosti! Da, gospôda narodna! Pojte n. pr. v Poreč, tam je msgr. Flapp, ima dve cerkvi, v jedni se pridiga laško, v drugi slovansko. Advokata slovenskega — ni, zdravnika slovenskega — ni, notarja slovenskega — ni, itd. — ni. V pogovoru s tamošnjimi rojaki sem jih vprašal, zakaj vendar ne izvolijo narodnega župana v Poreču, ko imajo večino? In rekli so: „Nimamo narodnega moža, ki bi bil za to sposoben, v Poreču!“ Ali ni torej narodna dolžnost, da se preseli nekaj ljubljanskih advokatov in notarjev itd., ko sta po dva v eni hiši, doli v istersko mesto in pomaga zatiranemu narodu na noge? Tako je, draga gospôda, narodnega dela je dosti, pa ne iščite ga tam, kjer je že opravljeno, ampak tam, kjer narod trpi!

Liga + 6.

Političnem pregledu.

V Ljubljani, 11. oktobra.

Notranje dežele.

Šlezija. Opavski mestni zbor se brani razglasiti naredbe proti koleri tudi v češkem jeziku. Proti ukazu deželne vlade se je sklenil pritožiti na ministerstvo. Deželna vlada je pa mestni zastop zopet opomnila na to svojo dolžnost, če ne ga bode razpustila. Mestni zbor je pa ostal pri prvotnem sklepu in sedaj se pričakuje, da vlada mestni zbor razpusti. Sedaj so v mestnem zboru v večini nemški nacionalci. Nekateri izmed njih voljeni so še s pomočjo čeških glasov, ker so Čehi pričakovali, da bodo morda jim pravičnejši, nego liberalci. Če pride do novih volitev, Cehom pač ne bode kazalo, podpirati nobenih kandidatov, ker so imeli dovolj prilike, se prepričati, da sta obe nemški stranki jim jednako sovražni. Ko bi pa še kaka stranka beračila za češke glasove, naj se od nje zahteva, da se zaveže, da se bode ozirala na narodno enakopravnost.

Moravska. Zmaga Mladočeha Toučka v Boškoviču je jako velikega pomena. Sedaj se je bati, da se mladočeško gibanje razširi po vsej Moravski, kakor se je po vsej Češki. Posebno sedaj bode ta zmaga neugodno vplivala. Mladočehi bodo predrznejši in pri shodu čeških poslancev se zaradi tega

ne bode dalo doseči nobeno sporazumljenje. Moravski poslanci bi bili posredovali med Mlado- in Staročehi, ali sedaj pa ne bodo mogli, ker sami nimajo več trdne podlage v narodu.

Vnanje države.

Vatikan. Ob svojem škofovskem jubileju bajé misli sv. oče pozvati orijentske cerkve, da se povrnejo zopet v naročje katoliške cerkve. Žal, da pri sedanjih razmerah ni mnogo upanja, da bi tak poziv imel kaj uspeha. Najprej bi še bilo pričakovati, da bi se Bolgari povrnil v katoličanstvo. V Makedoniji se je bajé mej Bolgari že na to mislilo, ker bi jih potem zapadne države tudi bolj varovale pred grškim nasilstvom. Bolgarska cerkev je tudi najmanj odvisna od Rusije. Najmanj upanja, da bi se povrnil v bližnji bodočnosti h katoliški cerkvi, je pa pri Rusih. Tukaj se pa razkol že brani iz državnih ozirov. Na pravoslavno cerkev ima car silen vpliv, kakoršnega bi na katoliško ne mogel imeti. Z veseljem pa moramo konstatovati, da se zadnji čas baš v Rusiji že najdejo močje, kateri niso več naravnost nasprotni katoliški cerkvi. Tako je zgodovinar Solovjev precéj naklonjen katoličanstvu.

Italija. Dne 4. t. m. se je otvoril v Genui kongres italijanskih katolikov. Pri prvi seji bili so dva nadškofa in dva škofa, 25 škofov je poslalo zastopnike, mnogo družih škofov je pa pismeno pozdravilo shod. Nadškof genuški je otvoril shod in v svojem nagovoru naglašal, da zbrani katoliki hočejo katoliško domovino in katoliške državljane, ki ljubijo Jezusa Kristusa in namestnika njegovega na zemlji. Odvetnik Paganuzzi je naglašal, da se katoliki morajo udeleževati občinskih volitev, da občine ne prideje v protiverske roke. Predsednik kongresu, markiz di Sanginetto, je govoril o tem, da se vjema vera s civilizacijo. V drugi seji je msgr. Radini Tedeschi govoril o škofijem jubileju papeža Leona XII., grof Medolago pa o gospodarskem in socialnem vprašanju. Odvetniku Paganuzziju, kateri ima največ zaslug, da se je sešel ta kongres, je papež v posebnem pismu izrekel veselje in pa opomin, da naj se na shodu izogibljuje nepotrebnih prepir in imajo vedno pred očmi občno blaginjo. Mestni župan je pa udeležiteljem shoda dovolil brezplačen vstop v muzej.

Francija. Slovesno so pokopali nasprotnika katoliške vere, Renan-a. Govor na grobu je imel učni minister Bourgeois, ki je proslavljal Renan-ove zasluge za slovstvo, znanost in človekoljubje. Govoril je potem o svobodnem raziskovanju in lepem slogu, v katerem je Renan pisal. Pri pogrebu je bil tudi predsednik zbornice, vsi ministri, vseučilišni profesorji, več članov akademije, republikanskih poslancev in senatorjev. Ta pogreb je jasno pokazal, kako daleč je že Francija zašla na napačna pota. Najžalostnejše je pa, če je na čelu šolstva v katoliški Franciji mož, ki tako proslavlja očitnega nasprotnika katoliške cerkve. Ministrov govor je bil pač tsem učiteljem nekaj migljaj, v kakem duhu naj odgajajo mladino. Kaka da bode mladina, prihajajoča iz takih šol, si lahko mislimo. Čudno ne bode, če to pripelje do velike socialne prekucije, vsaj baš državniki spodkopujejo vero v narodu, delajo za anarhiste.

Srbija. Radikalci prav posnemajo razne rovarje na zapadu. Rabiti so začeli tudi že bombe. V Aleksandrovcu so z bombo razrušili hišo liberalnemu agitatorju.

Belgija. V odseku za revizijo ustave kažejo se velika nasprotja. Nikakor ni pričakovati, da bi

odsek v kratkem izdelal kak načrt za revizijo ustave. Vlada pa k vsemu molči. Noče se izreči v nobenem oziru, temveč lepo čaka, kak načrt bode izdelal ta odsek. Nekdo se je izrazil, da bode dobro, če v dveh letih odsek pride do kakega rezultata.

Nemčija. Nemškega cesarja politika je večkrat težko razumljiva. Tako je sam se bil izrekel za versko šolo, na njegovo željo je grof Caprivi predložil dotično predlogo, ali vendar je nazadnje sam cesar pripomogel, da se je stvar pokopala. Tako se je tudi zatrjevalo, da ne potrdi nobenega pristaša svobodomiselne stranke za berlinskega nadžupana. Mestni zbor je od zgoraj dobil celó več migljajev, naj ne voli nobenega pristaša te stranke. Ko se mestni očetje neso dali pregovoriti in so izvolili privrženca te stranke, Zelleja, ga je pa cesar brez vsega obotavljanja potrdil. Prepričali smo se zopet, da v Berlinu vlada velika omahljivost in da se cesar pri vsem svojem konservativnem mišljenju ne mara zameriti liberalcem. Tako cincanje pa nemški državi ni v korist. Svobodomiselna stranka se zaradi tega nič bolj ne ozira na državne zahteve in potrebe, če tudi jo gladijo in božajo. Pomisliti je le treba, kako svobodomiselni listi pišejo o novi vojaški predlogi.

Izvirni dopisi.

Z Vipavskega, 1. oktobra.*) Večkrat sem se že namenil, da bi Vam poročal kako novost iz naše doline. Imel sem sicer dovolj gradiva, a čakal sem, nadejoč se, da bode spretnejše pero opisalo Vam žalostne razmere v naši dolini. Morebiti bi še odlašal, da nisem slučajno dobil v roke zadnji številki lista „Rodoljub“, v katerem popisuje nekdo na dolgo in široko različne zadeve vipavskega okraja. Posebno si je izbral za predmet svojega dopisa vas Podkraj in tamošnjega gosp. župana Sajovica. Moj namen ni, braniti g. župana Sajovica proti napadom s strani neke družbe v Podkraju, koji ni sveta nobena stvar. Da bi gospod dopisnik pravico ljubečega in nepristranskega gospoda župana pred svetom osramotil, imenuje pa v svojem dopisu „turškega pašo“, ki dela z ljudmi kot sužnji itd. K takemu napadu pripraviti more edino le osebno sovraštvo; dopisnik je menda tiste stranke, katera bi rada videla, da bi se vrnili zopet oni časi, v katerih je pest odločevala.

Gospod dopisnik! Vi pišete, da so ljudje iz Podkraja večkrat pri naši in ljubljanski sodnji in glavarstvu, nego drugi prebivalci našega okraja. — Gosp. dopisnik pa ne pove zakaj so Podkrajci tolikrat k imenovanim oblastnjam vabljeni! Vam li morebiti ni znano, kako so prejšnjega jako mirnega gosp. učitelja neki surovi fantalini podkrajski večkrat napadli, tako da si ni upal po noči iz svojega stanovanja brez spremstva itd.?

Se li ne spominjate, da je bil neko noč celo gospod župnik na javni cesti domov gredeč napaden?! Kaj pa napad na županovo hišo dne 26. decembra 1890?! Vam je tudi to izginilo iz spomina?! Dobro so Vam znane tudi druge hudo-

*) Zaradi preobilnega gradiva zakasnelo. Vred.

sebe, Kolumb pa je iskal za morjem neumrjočih duš, duš, odkupljenih z drago krvjo Kristusovo, iskal je poti do one blažene zemlje, po kateri je hodil sam Sin Božji, skušal je priboriti svoji veri dragoceni grob svojega Odrešenika.

Vodila ga je roka božja. Kjerkoli je potkal na vrata pri svetnih mogotcih, kazali so mu dalje, milovaje ga kot beba — ponižen redovni brat, z vrvice prepasani ubogi sin sv. Frančiška, gvardijan v Rabidi, ga je gostoljubno vsprejel, ga bodril in mu krepil žalosti potrtega duha, da ni opešal, da je zvršil, kar je ukrenil — velikanski svoj čin!

Božja pomoč je bila s Kolumbom, ker je strinjal svojo svetno učenost z učenostjo, katero je zajemal iz večnih, neskaljenih resnic svoje sv. vere. Ko bi Kolumb ne bil tako zvest katoličan, udan veri Krisusovi s celim srcem, s polno dušo, ne dovršil bi velikanskega dela, radi katerega ga danes slavi vesoljni svet. Tolikemu pomilovalnemu zasme-hovanju, preganjanju od praga do praga, tolikim morskim viharjem in obupnim nezgodam sredi brezmejnega morja, takim dušnim in telesnim naporom podlegel bi nedvomno vsakdo, i Kolumb sam, ko bi ga tako čudapolno ne ščitila roka božja. In ako pomislimo še vojske z barbari, grdo nezvestobo tovarišev, peklenške zarote zoper njega, obrekovanja zavistnikov in nehvaležnost vladarjev, ki so tlačile v delu za blaginjo človeškega rodu osivelega, onemoglega moža, čudom se moramo čuditi, da ni omagal.

Bival je na ladijah in v daljnem tujem svetu po cela leta v družbi malovrednih ljudi, med pravim izvržkom človeštva, toda on se ni ponižal do njih podlosti, njegovega duha ni premagala silovitost drznih pomorščakov, temveč še tesneje se je oklenil svojega Boga ter s svojim zgledom potegnil za seboj marsikako zgubljeno dušo. (Dalje sledi.)

Zločin na porušenem mostu.

(Francoski spisal Jean Grange.)

(Dalje.)

Toda potrpite! Ko odprém drugi dan skrinjico, v koji je imela žena moja shranjene svoje dragocenosti in nakitje, — bila je prazna. Ta skrinjica je stala v salončku, ki je delil sobo mojo od ženine; odkar je ona bolehal, nismo vánjo stopili.

Vstopim torej v ženino sobo ter jo vprašam mirno:

„Kaj ne, da imaš svoje nakitje shranjeno v skrinjici v salonu?“

„Da, nahaja se pod obleko.“

Da, skrinjica z dragocenimi predmeti nahajala se je pod kupom žepnih robcev, — a zginilo je nakitje.

Takoj mi šine v glavo, da je te dragocenosti ukradla varuhinja, koja nas je zapustila pred štirnajstimi dnevi. Sum moj premenil se je v gotovost, ko najdem v sobi, v koji je spala Fani, ključek, do pičice sličen onemu, kojega je moja žena vedno nosila pri sebi.

Nisem mogel, ne, to je bilo povsem nemogoče, da bi oznanil ubogi, bolni soprogi novo nesrečo, ki nas je zadela, ker bila je slabotna in občutljiva, ta vest bi jo bila položila v grob, ali vsaj bolezen shujšala.

Odpotoval sem tedaj v Aix, češ, da grem tja prodajati dragocenosti, nasprotno sem pa le šel naznaniti redarstvu tatvino. Redarski ravnatelj mi takoj pové, da ima malo upanja, zasačiti tatice. Bog vé, kje je že v dveh tednih! . . .

K sreči, smem li v obče to nazivljati „srečo“, prišla mi je kmalu pomoč. K sreči ali nesreči srečam v hôtelu, v kojem sem se nastanil, bivšega šolskega sodruga, koji mi jako rad posodi petsto frankov. O upadku banke še slutil ni; lagal sem mu, da je vse vprek letelo, češ, to bo najbolj opravičilo moje posojilo.

Izprositi si svoto, če vémo, da je ne bomo mogli povrniti, ni li to tatvina? Kako upanje sem pa neki imel, da mi bode moči katerikrat poplačati teh petsto frankov svojemu sošolecu?

Nove laži, a te me oproščajo, skoval sem, vrnivši se domov. Rekel sem ženi, da sem nakitje prodal za 6000 frankov. Mirno mi je očitala, da sem je odnesel, predno je mogla od dragocenostij vzeti še slóvo.

Za odpoved nisem bil v zadregi; lastnik sam mi jo je dal, ser se je bal za najemščino.

Vedno bolj sem se zakopaval v zadrege. Kako bom plačal s 400 franki (imel sem v istini še 400

bije. Nikakor se torej ni čuditi, ako je podkrajški župan postopal strogo po postavi proti nekaterim nemirnežem. Vsak trezno misleči človek mora odobravati tako postopanje, ki nam je v zadnjem času zopet povrnilo tolikanj zaželeni mir. Saj so suroveži prej celo žandarmerijsko stražo iz Podkrajja domov gredočo z neke strmine kamnjali tako silno, da je morala pod neko brežino zavetja iskati. Županova sina sta bila pogostoma napadena, ko sta v kakih pet sežnjev od domače hiše oddaljeno klet po vino hodila in skoraj niti življenja nista bila varna.

Čitalnica naša priredila nam je tudi letos na Mali Šmaren veselico. Občinstva je bilo toliko, da je bila napolnena vsa obširna dvorana. Petje je bilo izborno. Čast gosp. pevcem. Igra „Zmešnjava na zmešnjavo“ igrala se je jako dobro. Posebno gosp. Silvester pokazal se je pravega mojstra.

Med udeležniki veselice bilo je zastopane posebno dosti častite duhovščine; pokazala je s tem, da rada podpira narodna društva, ter da ni tako brezdomovinska, kakor se v nekaterih listih čita.

Skoraj neverjetno je pa, da se predsednik čitalnice vipavske gosp. dr. Kenda ni hotel veselice udeležiti. Izjavil se je neki, da hoče takoj po veselici odpovedati se predsedništvu. Škodilo to ne bo nič in čitalnica bi s tem nikake zgube ne trpela, kajti tacega predsednika, ki se toliko briga za društvo kot on, je lahko dobiti. Čuje se, da namerava tudi čitalnični tajnik odpovedati se tajništvu. Sicer se dá odstop zadnjega, kolikor so mi razmere čitalnice naše znahe — nekoliko opravičevati; vsekako je pa žalostno, da gospodje, ki imajo vedno narodnost na jeziku, v propad čitalnice delujejo.

Lepše pa napreduje naše gasilno društvo, v začetku svojega ustanovljenja boriti se je imelo z marsikaterimi nezgodami, posebno v gmotnem obziru, a vsled požrtvovalnosti nekaterih gospodov in vsled podpore deželnega odbora kranjskega pomagalo si je toliko, da ima sedaj 500 gld. imovine. Vsa čast gre načelniku tega društva, kateri skrbi, da se vsako nedeljo gasilci vežbajo za boj proti besnemu elementu ognja. Vipavec.

Z Goriškega, 8. oktobra. Vkljub pridržku (klavzuli) trgovske pogodbe Avstrije z Italijo se pošiljajo v naše cesarstvo takšna črna laška vina, katerim se očitno pozna, da ne le niso pristna, ampak tudi zdravju škodljiva, zopernega trpkega okusa, ker so preveč z alkoholom pomešana, torej vpijanljiva in zdravje kvareča.

Občno se govori, da tako tolmačenje in izpeljevanje trgovinske pogodbe diši preveč po Filipovem načelu, „da ni nobeno trdnjasko obsidje tako visoko, da bi se ne splazil čez-nj z zlatom otovorjen osel“. In to mnenje je zdaj tem bolj razširjeno, ker je prepovedalo c. kr. namestništvo po vsem Primorju točiti novo vino po gostilnah in krčmah. Za pravi razlog te prepovedi se ne vé; ta menda vsaj ni, da bi se stočilo več laške brozge.

frankov) naprej četrtletno stanarino, s čim bom pa kupil najpotrebnejšo hišno opravo, ker nisem mogel dobiti stanovanja s pohištvo.

„Človek v zadregah je tudi dovtipen“, pravi stara prislovica, in to je istina! Sam sebi sem prigovaljal, da upanje ni prazno in da bomo še zasačili tatice naših dragocenosti; z očetovo pomočjo se bomo pa že nekako znebili teh zadreg in težav. Zanašaje se na to, sklenem iti k našim sosedom Leroyem, da mi posodijo tisoč frankov.

Oba Leroya, očeta in sina, smatrali so v obče za skupuha. Ljudje so s prstom kazali na kmeie in meščane, koje sta oba uničila. Nikoli bi se ne bili sprijateljili s temi ljudmi, da bi se ne bili naši hčerki seznanili z Leroyevimi dekleti, — jednake starosti.

Vsled tega smo jeden družega nekolikokrat obiskali in gostili. Leroyevi, osobito dame, ohranili so nam svoje prijateljstvo, in njim na čast moram reči, bili so oni jedini po katastrofi, da nam niso očitali naše nepredvidnosti in nespametnosti, ker smo vložili vse svoje imenje v jedino banko. Odkar je zbolela moja žena, povpraševali so skoro vsak dan po njenem zdravju.

„Vila Marija“, v koji so stanovali Leroyevi, je bila oddaljena kakih 400 metrov od „Solnčne vile“. Leroyevi so bili torej, razven nekoliko kmetijskih posestnikov, nam najbližnji sosedje. Da ne pozabim, — pripovedovalo se je, da imajo nad milijon premoženja v gotovini. (Dalje sledi.)

Ta prepoved vinotoča ima veljati do 1. nov. t. l. ter je velik vdarec, zlasti za one male gospodarje, ki pridelujejo le nekaj malo hektolitrov vina in bi ga radi zdaj prodali, pa ga ne morajo, ker ga krčmarji vsled prepovedi ne kupujejo. Zato se pa ljudje ob kranjsko-primorski meji zelo povprašujejo, kako je to, da se n. pr. v Ajdovščini ne sme točiti novo vino, v Sturiji (na Kranjskem) pa, čeravno je le most med obema.

K temu zlu je došlo še drugo. Ravno zdaj ob trgatvi je hodil okoli davkarski eksekutor, deleč plačilne naloge za zastale davke; a kako naj reven oratar plača, ako ne more še to malo vina spraviti v denar vsled one prepovedi?! Z ubogim kmetovalcem nima zares nihče usmiljenja in prizanesljivosti, mej tem ko se ošabni in nam vedno sovražni Lah sme s svojim zloglasnim vinom med nami šopiriti in se nam skrivši posmehovati.

K sreči pa, da je letošnja trgatev nam dala izborna kapljico in da se vsled tega ne bojimo v kakovosti laške konkurence, če je tudi padla cena na 13 do 15 gld. hektoliter. Da je vino letos zares izvrstno, zlasti po vsem Vipavskem, prihaja od tega, ker nam je Bog dal lepo vreme ne le ob trgatvi, ampak cele tri tedne; tudi ni bilo pred njo nič dežja, tako da je bilo grozdje po nekod celó ovenelo ali pa rumeno kot solnce. Kjer ni bilo toče ali trtne uši, ki se žalibog sicer polagoma, vendar le naprej širi, je letošnje letino prišteti dobrim, deloma srednjim; gledé kakovosti pa povsod dobrim. — Tudi krompirja je bilo letos sem ter tje obilno, nekod prav obilno, tako da se je čuditi božjemu blagoslovu.

Koruzo je pa nekoliko pritisnila suša, tako da je le po bolj debelih njivah dobro obrodila. Za seno in otavo je bila tudi precej dobra letina; le škoda, da je mora marsikateri stiskani kmetovalec prodajati v bogati Trst, mesto da bi redil več živine. Naj bi se pač bolj zavzemali naši poslanci za ubogega kmeta-trpina, tembolj, ker je znano, da vsled zadnje cenitve so naši vinogradi v Primorju in sploh ves zemljiški davek previsoko cenjeni, mej tem, ko so enaki vinogradi in enake parcele zemljišča onega dela vipavske doline, ki spada pod kranjsko kronovino, na pol manj ali za cele dve tretjine manj cenjeni in obloženi, kot pod Primorje spadajoči del Vipavščine. Vipavec in slovenski Primorec sta zares v gmotnem obziru pravcata trpina!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. oktobra.

(Občine Poljane nad Škofjeločo udanostna izjava prevzv. knezoškofu.) Občinski odbor v Poljanah sklenil je v današnji seji nastopno izjavo: Odločno protestujemo zoper ostudne, neosnovane napade proti prevzvišenemu knezoškofu ljubljanskemu, kojemu izrekamo svojo brezmejno otroško udanost, proseč milostnega Boga, da bi nam še dolgo ohranil našega vzornega višjega pastirja, neustrašenega branitelja svete naše katoliške vere. — Zajedno izrekamo, da odobravamo z naidušenjem program prvega slovenskega katol. shoda ter hočemo za njegovo izvršitev posvetiti tudi svoje skromne moči. Javljajoč to Vaši prevzvišenosti, se Vam klanja v otroški ljubezni in udanosti občinski zastop občine Poljane. — V Poljanah, dne 9. oktobra 1892. — Urban Pintar, župan; Franc Stanonik, obč. svetovalec; Tomaž Notar, Pavel Debeljak, Janez Batič, Anton Bogataj, Janez Cerer, Janez Keržišnik, Jakob Kermel, Franc Dolenc, Matija Potočnik, odborniki. — Slava neupogljivim, močatim Poljancem! Čim manj smo pričakovali izjave iz tega kraja, tembolj se je radujemo. Rojstna občina g. dr. Iv. Tavčarja, ki je, stoječ na izrecno narodnem temelju, demonstrativno nasprotoval programu I. slov. kat. shoda, je s tem neustrašeno pokazala, da je katoliška zvest pri našem ljudstvu silneja, nego da bi jo mogla oslabiti tožna zaslepljenost nekaterikov. Bog je z nami!

(Častno občanstvo.) Občina Dol pri Ljubljani sklenila je po svojem občinskem odboru izraziti prevzvišenemu knezoškofu povodom neosnovanih napadov od strani slovenskih liberalcev, ter je v izraz svoje udanosti in hvaležnosti dné 9. t. m. imenovala prevzvišenega knezoškofa za svojega častnega občana. — Vrla občina doljska je s tem pač tudi sebe najlepše počastila. — Slava vrli Doljanom!

(Shod katoliško-političnega društva v Šmarji pod Ljubljano) Prihodnjo nedeljo 16. t. m. priredi kat. polit. društvo javen shod v Šmarji pod Ljub-

ljano v prostorih velečast. g. župnika — dekana J. Drobniča. Natančnejši vsposed za shod objavimo pozneje.

(Družba sv. Mohorja.) Dne 5. oktobra so pričeli razpošiljati letošnje družbine knjige. V kakih 8—9 tednih, upa odbor, da bodo imeli vsi družniki knjige v rokah. Vrši se pa letos razpošiljanje tako-le: Amerikanci, razni kraji, sekovska, somboteljska, zagrebška, senjska, poreška, krška, ljubljanska, tržaška, goriška, videmska in lavantinska škofija.

(Cerkvena slovesnost na Brezjah.) Preteklo nedeljo dné 9. t. m. se je vršila na Brezjah lepa cerkvena slovesnost. Premilostni gosp. prošt dr. L. Klotar je blagoslovil veliki križ in jabolko za zvonik nove romarske cerkve. Zbralo se je obilo vernega ljudstva, ki je z veseljem zrló, ko so potegnili mej pokanjem topičev in slovesnim potrkavanjem blagoslovljeni križ in jabolko kvišku. Nato je imel premil. gosp. prošt kratek nagovor, s slovesnimi litanijami se je sklenila lepa slovesnost.

(Slavnemu poštnemu vodstvu na uhó) Nek radovednež na Gorenjskem bi rad vedel, zakaj nosi poštni pečat slovenskega mesta Škofje Loke zgolj napis „Bischoflack“. Leži li Škofja Loka tam gori kje v „reihu“? Kolikor nam znano, imajo vsa druga mesta gorenjska poleg nemškega tudi slovenski napis. Tukaj dela izjemo vrla Škofja Loka.

(Bolezen v Mokronogu.) Pri nas v Mokronogu je bolezen griža zelo huda, okoli 80 bolnikov, umrlo jih je dozdej 24, večinoma otroci. Dvakrat so po 4 ležali v mrtvašnici. Hudo je tudi pri sv. Trojici, huje še na Trebelnem, kjer je bilo včeraj 6 mrličev. — Trgatev je te dni, pa bomo malo nabrali.

(Iz Dobrní) se nam poroča: V naši fari že dalje časa močno razsaja griža ne le med otroki; temveč i med odraslimi. Doslej jih je umrlo 28, bolnih je še jako veliko in nekaj jih je že okrevalo.

(Kontrolni shodi.) Z Notranjskega se nam piše; kontrolni zbor na nedeljo ni bil samo v Logatcu, bil je tudi v Senožečah dné 9. oktobra, in najbrže tudi po drugih okrajih. Katoličani res nimamo nobene pravice več v Avstriji. Ako se kakemu judu le las skrivi, interpelacij ni konca po raznih zbornicah — katoliška vera pa je „vogelfrei“. Pa v našem času je višjim glavam, kakor se je nedavno izrazil visok dostojanstvenik, služba božja tako-le „lauter Heuchelei“.

(V trebanjski župniji) se širi griža. Bolnikov in mrličev imamo veliko. Včasih so umirali za grižo otroci, a zdaj pa vse brez razločka v starosti po 12, 20, 40, 60, 70, celó 80 let. Meseca septembra je bilo mrličev skupaj 26, griževih 19. In do 8. oktobra pa smo jih pokopali griževih 12, 2 pa sta se ubila. Antonu Špeliču, hlapcu iz šentruperške župnije, ki je nakladal „švelarje“ na voz v ponikovski hosti, je spodrsnilo in padel mu je na sence „švelar“ ter ga ubil. Matija Ozimek, polzemljak na Vrhtrebnjem, je pa vozil gnoj. Zvrnil se je nánj voz in našli so ga mrtvega pod vozom. Nagle in nepredvidne smrti reši nas, o Gospod! — Letino imamo slabo. Črv na polju in toča po vinogradih, zlasti po Zavrhu, Lipniku, Ažendolu, Arnberku, Roviščah in Gradišču, sta naredila veliko škode. — Naša železnična proga od St. Lorenca do Dol. Ponikev, katero je prevzel podjetnik Emil pl. Malberg, se pridno gradi.

(Žalostna smrt.) Na Suhi na Koroškem, kakor poroča „Mir“, obesil se je učitelj Ludovik Vagaja, ki je, ako se ne motimo, bil tudi učitelj v Pirničah na Kranjskem. Vzrok je bil ta, da je izgubil pravdo zoper župnika g. Mat. Randl-a. Nesrečni pokojnik je v krčmi Boga proklinjal in spodkopaval kredit slovenske posojilnice na Suhi ter pravil, da si bo pri njej le župnik svoje žepe polnil, kmetje bodo pa škodo imeli. Župnik seveda na to ni mogel molčati; učitelj je zgubil pravdo, to si k sreči gual tako, da se je obesil.

(Griža) razsaja v velikolaški okolici, koder jih je že več pobrala. Tudi pri sv. Gregoriju se je pokazala zadnje dni.

(Konservativno obrtno društvo) je napravilo včeraj skupen izlet na Šmarno Goro. Dasi je bilo slabo vreme, udeležilo se je lepo število udov tega izleta, kateri je vsestransko zadovoljil. Marljivemu odboru pa gre hvala za trud in dobro izpeljavo.

—y.

(Iz ormoškega okraja) se nam poroča: Središki tržan in mlinar M. Vargason je imel zadaj za mliniskim poslopjem na senožeti nastavljeno mlineko kolo, katero je mislil spraviti v svoj mlin. Po nesreči se

je prevrnilo to kolo dné 7 t. m. na njegovo štiri-letno bčerkico, ki se je v družbi z drugo deco ondi blizu igrala. Deklici je udar kolea razbil glavo in jej razmrevaril možgane, da je k priči mrtva ostala. — Govori se da imamo kolero že prav blizu, ker se baje v Varaždinu pred kratkim tri osebe na kolero jako podobni bolezni umrle.

(Občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda v Podgradu.) Iz Podgrada se nam poroča: Dne 6. t. m. bil je pri nas občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda. Gospod podpredsednik Slavoj Jenko pozdravi navzoče društvenike ter obžaluje, da zavzema on predsednikovo mesto, ker je gosp. predsednik dekan iz Hrušice Ant. Rogač zbolel; a nadeti se je, da bozen ni nevarna in da bolnik skoro že ozdravi. Potem povabi tajnika, da prečita svoje poročilo. Ko omeni tajnik, da je dobila naša podružnica tretjega pokrovitelja v gospodu župniku Miklavčiču z Zminja, zagrmí iz grl vseh navzočih navdušeni „Živio“. Bog daj družbi še mnogo pokroviteljev. — Poročilo tajnika odobreno jednoglasno. — Iz blagajnikovega poročila posnamemo, da je bilo do 8. t. m. skupnih dohodkov 99 gld. 82 kr. in skupnih stroškov 65 gld. 87. kr., ostane v blagajni 33 gld. 95 kr. Razun tega se je oni dan nabralo društvenine in Ciril-Metodovega darú nad 20 gld. Blagajnikovo poročilo je bilo tudi potrjeno jednoglasno. Preide se k volitvam; voli se jednoglasno stari odbor samo namesto odstopivšega blagajnika je voljen blagajnikom g. Jos. Volk. Gledé na to, da se ima ustanoviti za Istro nova šolska družba, ki bi imela edino skrb le za narodne šole v Istri stavi g. Štemberger naslednjo resolucijo: „Prva in edina isterska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda z veseljem pozdravlja ustanovitev jako potrebne take hrvastke družbe za Istro; kajti ona imela bode z našo jednak namen. S prepričanjem, da bodete obe družbi ena poleg druge delovali v ene bratovske slogi, v kakoršnej vspešno delujejo sploh Slovenci in Hrvatje v Istri, izjavlja današnja skupščina, da ostaja Podgradska podružnica tudi nadalje kot podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ker ona tako lepo deluje v obrambo naše narodnosti in beleži vže sijajne vspehe“. — Ta resolucija bila je vsprejeta jednoglasno. Zahvaljuje se navzočim društvenikom za požrtvovalnost in delovanje v prosephek prekoristne šolske družbe, zaključí g. pod-

predsednik zborovanje. Potem sledi prosta zabava med društveniki. Vr-tile so se napitnice, med katerimi je omeniti posebno ona nenavzočemu g. župniku Miklavčiču, pokrovitelju družbe.

(Koliko veljamo Slovani?) V prvi razred četirirazredne ljudske šole pri sv. Jakobu v Trstu, ki jo vzdržuje naša družba sv. Cirila in Metoda se je oglašilo letos 102 učenca. Morali so odpreti paralelni razred. Tržaški občinski svet vendar noče nič vedeti o slovenski šoli! In vlada, katere energija je bila neizerpljiva za ustanovitev tiste nemške ljubljanske šole, koder se naša slovenska deca uči pozabljeni domači jeziku in ne priučuje ničemer drugemu, — tista slavna vlada pa trpi že toliko časa ta neznosni položaj ali mar za Slovane v Avstriji ni veljaven §. 19. osnovanih državnih zakonov? Rojansko konsumno društvo je vložilo pred nekaj dnevi pri tržaškem mestnem magistratu ulogo v — slovenskem jeziku in priložilo tudi italijanski prevod. G. asesor Artie pa je v svoji neizmerni skrbi, katero kažó Italijani za Avstrijo in katoličanstvo to-le izjavil odborniku, ki je prinesel ulogo: „Tu je italijanščina občevalni jezik, kaj treba tu politike; vi delate za Rusijo in še svojo vero boste izgubili“. — Take so naše pravice! — Voditelj rojanske šole g. Klemenčič je v duhu ljubeznivega tržaškega magistrata le izpolnjuje svojega lepega poklica dolžnosti tako-le poučil nekega starega moža: „Kako to, da so vsi vaši vnuki vpisani v slovenske razrede? To ni prav, to je sramotno; magistrat ne dopušča tega“. V Trstu in drugod je sicer na dnevnem redu — narodnost, dá, prava razdivjana narodnost, in v tem bi ne imeli očitati ničesa naši naprednjaki, a na dnevnem redu ni tiste stvari, ki se vedno na katoliški podlagi spravlja na dnevni red, namreč na dnevnem redu ni — pravice.

Telegrami.

Dunaj, 11. septembra. Nemškega cesarja je na severnem kolodvoru pričakovalo sedem nadvojvod, pruski princ Friderik Leopold, Günther šlesvikholsteinski, nemški veleposlanik princ Reiss z veleposlaniškim oseb-
stvom, vsi nemški častniki, kateri so bili

prijezdili na Dunaj. Cesarja Franca Jožefa je ljudstvo burno pozdravljalo, ko se je peljal na kolodvor v pruski grenadirski uniformi z velikim križem črnega orla. Nemški cesar je bil v avstrijski huzarski uniformi. Cesarja sta se presrečno pozdravila, večkrat objela in precej dolgo živo se razgovarjala. Od nadvojvod je nemški cesar objel Karola Ludovika in Albrehta, drugim princem je podal roko. Oba cesarja sta se vkupe odpeljala v Schönbrun, mej potom se vedno zahvaljujoč za ovacije mnogobrojnega prebivalstva. Tukaj so cesarja pričakovali dvorni dostojanstveniki, Kalnoky in Taaffe.

Budimpešta, 11. oktobra. Člani avstrijske delegacije snidejo se zopet popoldne, da vzemó na znanje vspehe dosedanjih korakov za odloženje delegacije.

Budimpešta, 11. oktobra. Včeraj jih je na novo za kolero zbolelo 28, umrlo pa 13. Iz bolnice so jih ozdravljenih odpustili 11. Zdravijo še 104.

Umrli so:

7. oktobra. Jožef Habjan, delavčev sin, 4 leta, Emonska cesta 12, meningitis. — Gregor Košar, čevljar, 45 let, Rimska cesta 1, jetika. — Alojzij Železnik, ključarjev sin, 4 mesece, Tržaška cesta 39, katar v črevih.

8. oktobra. Alojzija Šaunik, pekova hči, 4 mesece, Poljanski nasip 48, katar v črevih.

9. oktobra. Ciril Odlazek, železniškega uradnika sin, 1 mesec, Parne ulice 17, katar v črevih.

Prošnja.

Odbor rečne loterije v korist misijonske hiše v Kočevju prosi, naj tisti p. n. blagi podpiratelji, kateri imajo še kaj nerazprodanih srečk, blagovolijo srečke dobrohotno razprodati ali pa še pravočasno vrniti. Tistim pa, kateri se prostovoljno oglašijo za razpečavanje nazaj poslanih srečk, ponuja odbor za plačilo 15 do 20 kr. od goldinarja.

Srečkanje se bode vršilo že dné 30. novembra 1892.

484 3—2

Odbor.

Bogato zalogo ličnih s pravim
zlatom pozlačenih

489 5—1

nagrobni križev

priporoča po nizkih cenah

Andr. Druškovič,
trgovec z železnino v LJUBLJANI,
Mestni trg št. 10.

Na zahtevo pošlje obrazce in
ilustrovane cenike franco.

Velika zaloga različnih železolitih in ploščevinastih

pečí.

Izvrstna naložba kapitala.

4¹/₂% zastavna pisma

gališkega zemljiško-kreditnega društva,
ustanovljenega 1842. l. s cesarskim patentom z dné 1. novembra 1841,
pupilarno varna, davka in pristojbin prosta, torej
prosta fatiranja.

Vsprejema jih avstro-ogerska banka.

Ta zastavna pisma izdajajo se na prve hipoteke veleposestva z
jamstvom vseh članov.
Mestno in kmetsko posestvo je pri tem izključeno.
Zastavnih pisem kroži za gld. 77.333.715, katera so vključena na posestvih
v vrednosti 197.136.899 gld., to je 251.6% vrednosti krožujočih zastavnih pisem,
tako, da pride na 100 gld. v zastavnih pisemih gld. 251.60 pokrivanja.
Ta zastavna pisma prodaja po dnevnem kurzu 466 8—2

menjalnica delniške družbe
DUNAJ, „MERCUR“ DUNAJ,
Wollzeile št. 30. Mariabillerstr. 74 B.

Dunajska borza.

Dne 11. oktobra.			Dne 8. oktobra.		
Papirna renta 5%, 16% davka	96	gld. 65 kr.	Ogerska zlatna renta 4%	112	gld. 35 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96	40	Ogerska papirna renta 5%	100	40
Zlata renta 4%, davka prosta	114	80	4% državne srečke l. 1854..	140	50
Papirna renta 5%, davka prosta	100	25	5% državne srečke l. 1860..	151	25
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	990	—	Državne srečke l. 1864..	185	50
Kreditne akcije, 160 gld.	310	30	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96	25
London, 10 funtov strl.	119	65	Zastavna pisma	100	30
Napoleonondor (20 fr.)	9	52	Kreditne srečke, 100 gld.	190	50
Cesarski cekini	5	70	St. Genois srečke, 40 gld.	63	—
Nemških mark 100	58	75			

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22	gld. — kr.
Avstr. rubešnega križa srečke, 10 gld.	17	—
Rudolfove srečke, 10 gld.	21	—
Salmove srečke, 40 gld.	62	25
Windischgraezove srečke, 20 gld.	57	—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150	—
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gh. st. v. 2809	—	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	97	—
Papirni rubelj	1	20
Laških lir 100	—	—

MERCUR

menjarnična delniška
družba na Dunaju,
I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kurenem
listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute
in devize.

Razna naročila izvrše se najtočnejše.

Za nalažanje kapitalov priporočamo:

- 4% bolzansko-meranske prioritete.
- 4¹/₂% gališkega zemljiškega kreditnega društva
zastavna pisma.
- 4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher)
srebrne prioritete.

Brezplačno shranjevanje in oskrbovanje

imovine.

Natančnejša pojasnila dajo se v naši
pozvedovalnej pisarni ustno in pisмено.